

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 31 DE MAIG DE 2019 | Número 42

PÀG. 3 | JOSEP LLUNELL

“Arribem a la seva vellesa sense cap guia ni preparació”

PÀG. 5 | CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Una altra!

PÀG. 13 | MARCIAL GAMBOA

“Les cases dels claretians a Colòmbia reactiven el procés de pau”

PÀG. 17 | ZOUHAIR EL HAIRAN

“Anem per la quarta generació de musulmans catalans”

PÀG. 23 | BISBE DE LLEIDA

“No demanaré mai l'ajuda dels bisbes catalans en el litigi de l'art”

PÀG. 26 | ESCOLA PIA

La parròquia del Carme de Barcelona, un espai de trobada i acollida

Ignasi Garcia Clavel: “Sempre he procurat no deslligar la fe del compromís” | PÀG. 7

PÒRTIC

Ara ha fet deu anys que Ignasi Garcia i Clavel va ser un dels laics cristians que van impulsar el projecte de Catalunya Religió. És un apunt en la seva àmplia trajectòria i dedicació al món social, polític i educatiu. Però Catalunya Religió sempre s'ha pogut beneficiar de la seva ponderació, equilibri i exercici de les responsabilitats sense sectarismes. És un dels molts motius que ens fa alegrar-nos especialment del reconeixement que ha rebut aquesta setmana amb el premi Convivència i Diàleg Interreligiós.

SUMARI

3 Panoràmica

"Arribem a la vellesa sense cap guia ni preparació". L'Ascensió, per Josep Lluell
Una altra!, pel Centre de Pastoral Litúgica

7-29 Actualitat

Ignasi Garcia Clavel: "Sempre he procurat no deslligar la fe del compromís"
Premi Diàleg Interreligiós a Ignasi Garcia i Clavel

"Les cases dels claretians a Colòmbia reactiven el procés de pau"

Zouhair El Hairan: "Anem per la quarta generació de musulmans catalans"

Bisbe de Lleida: "No demanaré mai l'ajuda dels bisbes catalans en el litigi de l'art"

La parròquia del Carme de Barcelona, un espai de trobada i acollida

30 Recull de premsa | Pressió per tancar les concertades - Temporers a Lleida sense ajuts
- Judici per l'art de la Franja

31 Agenda | Timothy Radcliffe - Homenatge a Lluís Duch - Vetlla de Pentecosta

33 La setmana a les xarxes

“Arribem a la vellesa sense cap guia ni preparació”. L'Ascensió

PER JOSEP LLUNELL
A LES HOMILIES A SANT FELIP NERI

Qui pot escapar del progressiu envelliment? Ningú. Tots en anem fent vells. Però no tothom envelleix de la mateixa manera. Hi ha moltes formes de viure l'última etapa de la vida. Gairebé sempre s'envelleix com es viu: de forma crispada o pacient, en actitud pessimista o bé esperançada, amb un esperit trist o confiat.

Què és el més lamentable? Que la societat només ens prepara per a la primera part de la vida. Se'ns ensenya a treballar i a competir, a lluitar, a tirar endavant, però no a viure amb encert aquesta fase en la qual culmina la nostra vida.

La majoria de persones van arribant a la seva vellesa, a la seva ancianitat, sense cap guia ni preparació.

En general, l'ancianitat provoca molts temors, moltes pors, moltes temences. No és només la progressiva decadència física i psíquica el que fa por. La verdadera crisi cal detectar-la a nivells més profunds. Desapareixen a poc a poc el vigor, la seguretat. I comença una altra etapa molt més desvalguda, molt més incerta. La persona no pot recolzar-se en les seves forces com en altres temps, s'ha de refiar dels altres, i depèn dels altres.

Però, endemés, el vell comença a pressentir la seva mort de forma més conscient i personal. És en la seva pròpia carn on experimenta que la seva vida s'acaba. Ja no hi ha temps per a fer grans projectes. Ara arriba la fi. Per això, no és suficient aprendre a viure amb les limitacions pròpies de la vellesa. Ni és suficient trobar els millors remeis per a fer-la més o menys suportable o, fins i tot, agradable.

Arriba l'hora de la veritat. El moment de fer un balanç serè de la vida i acomiadar-se d'aquest món en pau. La vellesa no és gens fàcil. Però pot ser la gran oportunitat de coronar la vida positivament. El verdader creient la viu com un temps de gràcia. Perquè també en aquesta vellesa hi ha Déu com Amic i Salvador. Al final del final només Déu pot consolar i salvar. Tal vegada sigui aquest el pas decisiu que l'ancià creient ha de donar en el secret del seu cor.

La meva vida s'acaba. Només en Déu puc posar la meva confiança. Ell ha de ser ara més que mai el meu Salvador. Blai Pascal, en la seva meditació sobre el misteri de Jesús, diu: "Arribarà un moment en el que els metges ja no podran curar-te. Però jo, Jesús, et salvaré per la vida eterna."

Avui, festa de l'Ascensió de Jesús a la vida de Déu Pare, pot ser bo recordar-ho. I acceptar-ho. I començar a preparar-nos-hi, perquè com diu el poeta Pablo Neruda: "Pasan los días, pasan las semanas, los meses y los años y llega la muerte al calendario." Per a tots hi haurà un últim dia!

L'Ascensió. Cicle C.
Barcelona, 2 de juny de 2019.

JOSEP LLUNELL | [LLEGIR AL WEB](#)

Una altra!

**PER CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA (CPL)
A EL CIM S'ACOSTA**

Una altra! Això és el que exclama el públic al final d'un concert. I els músics, en veure l'entusiasme de la gent, surten una altra vegada a l'escenari per tocar les seves cançons més conegudes, les millors, les que més els identifiquen i faran que tothom torni a casa amb un somriure.

Salvant les distàncies, es podria dir que l'última fase de la Pasqua fa exactament el mateix. En aquest cas, però, no estem parlant de cançons, sinó de dates concretes; en referim a l'Ascensió i la Pentecosta.

L'Ascensió i Pentecosta

Aquest any Ascensió i Pentecosta se celebren els diumenges 2 i 9 de juny respectivament; i sempre corresponen als últims dos diumenges de Pasqua. En l'Ascensió se celebra el moment que Jesús és endut al cel, la Glorificació de Jesús en Déu. És un dia per contemplar-lo i sentir-nos cridats a seguir-lo més intensament, a continuar la seva obra de fe i d'amor en el món fins al moment que serem glorificats en ell. Com a curiositat per aquells lectors més joves, tal com indica la primera lectura (l'inici dels

Fets dels Apòstols, llibre que s'ha anat seguint en tota la Pasqua), l'Ascensió s'hauria de celebrar quaranta dies després de la Resurrecció. És a dir, aquest any hauria de ser el dijous 30 de maig, tot i això, per diverses circumstàncies a tota Espanya es va decidir canviar el dia al diumenge següent, de manera que no se celebra als quaranta dies, sinó als 43 dies.

Pentecosta és l'últim diumenge de Pasqua: Pentecosta ve del grec *pentekostós*, que significa «cinquantè», és a dir, és el cinquantè dia després de la Resurrecció. A la primera lectura es llegeix el segon capítol de Fets dels Apòstols i a l'evangeli un fragment de Joan. Les dues lectures expressen el moment que els apòstols reben l'Esperit Sant i són enviats a anunciar la Bona Nova al món.

¿I després del concert?

Per acabar, aquests dos últims diumenges concentren i expressen molt intensament el missatge que d'alguna manera s'ha anat repetint en tots els dies de Pasqua.

Passa com l'endemà d'un concert o d'una gran festa, que volem compartir l'alegria que sentim, la gran experiència, amb la gent propera, o fins i tot convidarem algú al proper concert d'aquell grup. L'Esperit de Déu és en nosaltres, ens empeny i ens conforta, ens guia amorosament. I fa que ens sentim enviats per ser, en el món, presència viva de l'Evangeli.

Ignasi Garcia Clavel: “Sempre he procurat no deslligar la fe del compromís”

El **Grup de Treball Estable de Religions -GTER-** ha lliurat aquest dimarts el Premi en Convivència i Diàleg Interreligiós a **Ignasi Garcia Clavel**. Als seus 76 anys, Ignasi Garcia Clavel és actualment president de la Fundació Escoles Parroquials, president del patronat de Sant Felip Neri i membre de la Casa de la Misericòrdia de Barcelona, entre d'altres coses. Nascut a Barcelona, Garcia Clavel es qualifica com a 'remenetes'. Amb ell repassem la seva trajectòria en què destaquen càrrecs com delegat del govern a Barcelona, director general de Presons o el càrrec del primer director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya.

Ignasi Garcia Clavel és del barri de La Sagrera de Barcelona. Nascut dins una família catòlica, el seu germà entra al Seminari Menor de Tiana just quan ell acaba de néixer. La seva mare i la seva tieta eren unes catòliques fervoroses. La seva tieta, que vivia amb ells, administrava els dos altars principals de la parròquia i s'encarrega també de rentar la roba a un capellà. Un context i un ambient marcats pel nacionalcatolicisme.

De família obrera però de pensament clàssic, Ignasi Garcia Clavel defineix la seva mare com

“una lluitadora i una dona d'empenta”. Qualifica el seu pare com un bon home, discret, tímid, i influït per l'ardor religiós de la mare. “El meu pare posava la feina i la bondat”, afirma Garcia Clavel, i ma mare era ‘remeneta’, una mica com jo mateix. Li agradava remenar les cireres, “li agradava mangonejar”, i ho feia a casa. Recorda del que li han explicat que a casa seva van amagar una monja, així com casulles i objectes litúrgics en el forat de la xemeneia de la cuina. Era una família marcada per les conviccions catòliques, que els va portar inclús a patir algun registre.

En aquest context de postguerra neix l'Ignasi Garcia Clavel. Es vincula a la parròquia de Crist Rei de La Sagrera, i amb catorze anys entra a formar part de la JIC, la Joventut Independent Catòlica. Un moviment híbrid, que no estava definit per classes, sinó que agrupava oficinistes o gent de botigues. “Tot i que jo era de família humil, no em sentia obrerista”, explica Garcia Clavel. Paral·lelament, del 1960 al 1966 treballa a la fàbrica Gèneros de Punt Rafel, on amb vint-i-un anys és cap d'una secció. Havia deixat d'estudiar perquè no s'hi veia fins que un dia el seu cap li diu que no pot ser que no

tingui estudis. Comença a estudiar el Batxillerat Superior a les nits mentre treballa a la fàbrica nou hores diàries. Fa preuniversitari al Milà i Fontanals i entra a la Universitat per estudiar Filologia. “Fent preuniversitari descobreixo la passió per l'educació”, explica, “era més gran que els meus companys d'estudi i em va semblar que l'escola necessitava mestres”, es veia educant. I així ho va fer. Mentre estudia la carrera universitària exerceix de professor al Sant Felip Neri fins que el fan director de l'escola, on ho serà durant onze anys, fins al 1984.

Compromís polític

Comença la seva etapa política. Passa uns vuit mesos sent cap del Servei Territorial de Joventut de Barcelona, fins que des del 1985 al 1990 és gerent a l'Institut Català de Joventut. Fa el salt a la política “amb poca convicció”, reconeix. Hi havia una inquietud personal per prendre un compromís polític en un moment en què el país es redreçava, però Ignasi Garcia Clavel no veia clar cap partit.

“L'únic clar és que havia de ser un partit d'obediència estricta catalana” i, retornant la confian-

ça que **Enric Puig** li havia ofert amb la gerència de l'Institut Català de Joventut, decideix entrar a Convergència. “Ho vaig fer pensant sobretot en una catalanitat i en una Convergència més socialdemòcrata que no pas en la Convergència d'economia liberal”. On sí estava convençut de militar era “en la línia de catalanitat i recuperar el país, i en la línia d'una economia no salvatge”. I és que Ignasi Garcia Clavel reconeix que “sempre ha procurat no deslligar la fe del compromís”, concepte que va aprendre al Vaticà II, i que el porta a entendre “que no hi ha fe si no hi ha compromís polític, social, o familiar, de tota mena”.

Educació i presó

I aquestes conviccions traduïdes en compromís són les que el porten cap a Presons. Quan Ignasi Garcia Clavel era a Joventut, a la Gerència, es va trobar molt interessat en l'educació, vocació sorgida a la seva època de preuniversitari. Però a Joventut només veia expedients i papers. “Havia vingut a servir els joves però no en veia cap”, explica. L'any 1985 és l'Any Internacional de la Joventut. En aquell moment les presons a Catalunya tenien una majoria de gent jove, de 16 a 35 anys. Garcia Clavel demana permís

aleshores per dur l'Any de la Joventut també a presons i hi va portar concerts, i és quan descobreix les presons. "Vaig descobrir que Presons anava lligat a Educació, ja que la pena de presó ha d'anar orientada a fer retenció i reinserció, i això va lligat a l'educació, en el sentit més ampli de la paraula". Demana permís aleshores a Enric Puig per anar a fer de voluntari a la presó de joves, uns dies, al barri de la Trinitat. Ho fa durant tres anys, fins que un dia el director general de presons li confessa que vol deixar el càrrec. "Amb qui havies pensat perquè et substituïessi?", li va preguntar innocent Garcia Clavel. "He pensat en tu".

L'any 1990 és nomenat director general de Presons fins al 1999. Nou anys i set mesos, que no van ser fàcils. "Vaig lluitar per la reinserció i també per una altra cosa que a presons s'ha de lluitar sempre, evitar el maltractament als presos, provocat per alguns mals funcionaris en l'ús de la força". Això li va comportar problemes. "Se'm qualificava de tou, de germaneta de la caritat, d'amic dels presos i enemic dels funcionaris".

Garcia Clavel no era un director general d'organigrama, i per això el criticaven. "Jo estava

jeràrquicament a dalt, però baixava a baix i deia a tothom que estava obert a veure'ls". Es va passar moltes hores a la presó, solucionant greus problemes, com l'amotinament de seixanta joves a la teulada de la presó als dos mesos d'arribar al càrrec o un altre amotinament amb segrest de funcionari. "No va ser una època fàcil".

Lligar la vida a l'Evangeli

I la fe?, li preguntem, on era a Presons? Ignasi Gracia Clavel sempre ha estat convençut "que la fe és compromís", que volia dir "lligar el màxim que es pogués la vida a l'Evangeli". I per a ell això volia dir "visitar als presos, que és una Benaurança", però només això. "Em semblava que el bon tracte a la gent que té prohibida la lliure circulació, la llibertat, que és la pena més gran, i que no sabem què significa, era obligatori".

En definitiva, "transformar el sistema". I Garcia Clavel ho tenia tan clar que fins i tot qui va ser redactor de la Llei Orgànica Penitenciària que insisteix en la rehabilitació i tractament per canviar les conductes, quan el va anar a salu-

dar a Madrid, es va aixecar, el va abraçar i li va dir "me han dicho que tú eres uno de los pocos que cree en mi ley". Recordar això encara avui l'emociona. "A mi em semblava que aquella llei, amb l'Evangeli i amb el compromís cristià, lligava".

Primer director d'Afers Religiosos de la Generalitat

Després de l'etapa a Presons, passa a ser delegat del govern de la Generalitat a la província de Barcelona. Gener del 2004. Quan l'expresident **Jordi Pujol** visitava les terres barcelonines ell l'acompanyava al cotxe. Un dia van anar a inaugurar una església protestant. S'hi va acostar l'**Àngel Cortès** i el president Pujol es va girar i li va dir a Ignasi Garcia Clavel: "A més de fer de delegat del govern caldrà que t'ocupis de les religions".

El gener del 2004 és nomenat director general d'Afers Religiosos. L'objectiu principal, conèixer les confessions religioses. Va demanar a en **Joan Estruch** que fes una radiografia religiosa de Catalunya, "però no una fotografia fixa, sinó una fotografia fresca, que es pogués anar actu-

alitzant". La segona cosa que calia, tenir presupost, "tothom et demanava ajuda". Ajudes, coneixement, visites i crear una infraestructura mínima. Aquesta va ser la feina iniciada per Ignasi Garcia Clavel.

I d'on venia aquest convenciment pel diàleg interreligiós? "De sempre", reconeix Garcia Clavel, "des del Vaticà II". Es reconeix un home del Vaticà II, que valora totes les confessions religioses i que defensa el dret dels creients a fer pública la fe i fer-la present. "El que jo he fet sempre és valorar-los a tots i considerar que en aquest càrrec d'Afers Religiosos calia que hi hagués una persona amb sensibilitat religiosa". Recorda que no necessàriament implica ser catòlic, "però no entendria gens que possessin un indiferent o un ateu que no tingués cap idea".

La fe, una qüestió per compartir i fer pública

Allunyat de plantejaments polítics que estan a l'ús, com que la fe és una qüestió privada. "No, la fe és una qüestió per compartir i obrir, i els creients tenim dret a fer-la pública i present". Sempre ha cregut que no és el govern qui ha de liderar el diàleg interreligiós, però sí qui l'ha d'afavorir. "El GTER és un intent interessant, que no parla de qüestions dogmàtiques o de quina visió teològica té cadascú, sinó que comparteix des de l'amistat i coneixença mútua".

Des del 2005 és president de la **Fundació d'Escoles Parroquials** (FEP), nomenat pel cardenal **Lluís Martínez Sistach** i ratificat pel cardenal **Joan Josep Omella**. 18 escoles, 7.000 alumnes i 650 professors. A presons, recorda, intenta que les escoles funcionin, "que hi hagi més

mestres, i que tota la presó sigui un centre *mutatis mutandis* educatiu". El que li agrada de la FEP és tornar a poder contactar amb els joves, "encara que tingui 76 anys". Hi és des del 2005 i ho fa voluntàriament, per vocació, com tot el que fa ara. President de la FEP, president del Patronat de Sant Felip Neri, de la Casa de la Misericòrdia de Barcelona... Una vocació que s'allunya i molt del que s'entén per una jubilació tradicional. Però és que a Ignasi Garcia Clavel "jugar a la petanca o viatjar" no l'omple. "Prefereixo cremar els anys que em quedin estant actiu i crec que això em conserva el terrat ben despert".

Premi Diàleg Interreligiós a Ignasi Garcia i Clavel

“Ja no cal que vingueu al meu funeral”. Amb aquesta ironia ha agraït **Ignasi Garcia i Clavel** els merescuts elogis rebuts durant el lliurament del premi Convivència i Diàleg Interreligiós. La cinquena edició d'aquest premi que concedeix el Grup de Treball Estable de Religions s'ha fet aquest dimarts a la parròquia del Patriarca Abraham, que va ser la seu dels serveis religiosos de la Vila Olímpica de Barcelona.

Les intervencions han destacat tres de les dimensions fonamentals de la **trajectòria** d'Ignasi Garcia: l'educació, el món de les presons, i la relació amb les confessions religioses. Com s'ha remarcat, tres dimensions que s'entrellacen en

tota la seva biografia en la qual sempre posa al centre l'atenció a les persones. L'acte ha estat un retrat de les aportacions del premiat fet per **tres persones** que han col·laborat estretament amb Garcia i Clavel en aquests àmbits.

El jesuïta **Enric Puig**, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, ha explicat que l'etapa política de Garcia i Clavel “també està marcada per la vocació pedagògica” i per les “persones com a preocupació recurrent de l'Ignasi”. Alhora, s'ha mogut en fidelitats permanents “al Déu de Jesús, a l'Església i al Vaticà II, que va marcar la dimensió comunitària de la fe” i a Catalunya. “Servint

amb poques paraules, però moltes obres”, ha remarcat que havia estat “fidel a les seves conviccions”.

Marcel·lí Joan, director general d'Afers Religiosos, ha recordat la llista de persones d'Església que han marcat la vida d'Ignasi Garcia i que mostra com “tot el que ha fet només s'explica des del seu compromís cristià: el que l'ha mogut és la fe”. Alhora, ha explicat que la seva implicació en desenes d'institucions és només perquè “difícilment sap dir no”. Això l'ha portat a “convertir-se en referent en molts àmbits”. I a treballar amb una gran discreció i que encara no estigui **explicat** “tot el que et deu l'Església catalana”.

Amand Calderó, director general de Serveis Penitenciaris, ha insistit en la preocupació educativa i per la rehabilitació i formació dels re-

clusos en el seu treball a presons, que va iniciar abans de ser director general com a voluntari. Ha explicat que “el model penitenciari català va fer un salt en la seva etapa” i que va crear “una autèntica política social”. I ha recordat com Garcia i Clavel sempre “insistia que el que dona sentit a la nostra feina són les persones”.

Com il·lustració d'aquesta etapa, i de l'agraïment per les facilitats que va posar als serveis religiosos de les diverses confessions als centres penitenciaris, l'acte ha inclòs els testimonis de tres voluntaris a presons: un catòlic, una protestant i un musulmà.

Després de rebre el guardó, Ignasi Garcia ha expressat la seva emoció pels reconeixements que creia exagerats: “Jo no soc aquest”. I es va definir com a home d'acció, però orgullós de poder dir que “he estat polític, però mai corrupte”.

S'ha mostrat especialment honorat pel fet que el premi provingui d'un grup interreligiós com el GTER. Sempre ha volgut mantenir “una comunicació especial cristiana per treballar amb els amics protestant i ortodoxos, i amb tots sota el paraigües del pare Abraham: Jesucrist ja ens voldria units i un dia ens en passarà comptes a tots”.

El president del GTER, el pare ortodox **Joan Garcia**, va presidir l'acte i va destacar que “sovint es diu que les responsabilitats institucionals honoren la persona que les ocupa; en el cas de l'Ignasi, és ell que honora les institucions que ha ocupat”.

“Les cases dels claretians a Colòmbia reactiven el procés de pau”

Marcial Gamboa treballa pel diàleg i la reconciliació i dona suport als familiars de desapareguts pel conflicte armat que ha viscut durant més de cinquanta anys el seu país. Té 45 anys i és missioner claretà a la parròquia de Nuestra Señora del Carmen Tumaco-Nariño, a la província de **Colòmbia-Ecuador** de **Colòmbia-Veneçuela**.

Gamboa ha visitat aquests dies Barcelona convidat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. La seva estada a Catalunya ha servit per fer intercanvi amb temes de memòria històrica. I també hi reconeix una esperança: “que algú ens escolti més enllà”. Explica que tenen sis milions d'hectàrees entregades pel govern a l'explotació minera de les multinacionals. Mentre els uns alimenten un model destructiu, els claretians promouen la vida i l'economia solidària, des de la proximitat i el respecte a la natura i en defensa dels drets humans.

Colòmbia signa un acord de pau fa dos anys i mig, però es fa un referèndum amb la població civil i l'acord no s'aprova. On són ara?

Els colombians no vam referendar l'acord de pau. No vam ser capaços de passar aquest llin-

dar en l'elecció popular. Eren més els que volien la guerra que els que vam donar suport al no a la guerra. Seguim lluitant perquè sigui el senat qui aprovi tot el que es va signar i que es compleixin els acords. En el marc de l'acord, Colòmbia està dient al món: "No volem l'explotació".

De què viu la població a la regió?

Del plàtan, de la yuca, de sembrer l'arròs i el blat, de la pesca com a opció artesanal. D'això viu el camperol a la regió del Choco del Pacífic i de l'Atlàntic. I en algunes zones vivim de la mineria artesanal. Durant més de quatre-cents anys hem treballat i no hem afectat el medi ambient, l'hem conservat.

En aquest sentit, consideren l'encíclica *Laudato si'* del papa Francesc una veu que ajuda a denunciar la situació?

Com a església el desafiament és difondre l'encíclica del papa Francesc. Com aprendre a viure enmig del conflicte i enmig d'una pobresa material? Perquè... som rics espiritualment! Som homes i dones que portem la Bíblia als cants,

als ritmes, a la dansa, a la poesia. D'això vivim alegres, construïm la nostra pròpia dinàmica que ens converteixen en vida. Però, ¿quantes vegades els nostres senadors i presidents han legislat a favor d'altres que no tenen a veure amb el territori...? Aquí el risc.

Del que va signar el govern colombià, per exemple, no s'ha acomplert l'acord pel que fa a la Unitat per a la Recerca de Persones Desaparegudes.

No s'ha complert en la Unitat de Recerca ni en els acords de producció. No hi va haver una proposta clara pels guerrillers, més que complir els sis-cents mil pesos en una targeta bancària, l'espai o l'alimentació. Ben poques les propostes socials o educatives. Això genera una porta tancada per a la guerrilla. I pel govern, molt més tancada: si vol acabar amb tot, diu "jo no vaig signar-ho, va ser l'anterior govern". Però és un acord de país, no d'un polític particular. De 8.000 guerrillers, en tenen la condició un centenar. Són els que van passar al senat com a partits polítics o han aspirat a algun espai territorial. És molt greu que a molts d'ells ja van començar a assassinar-los. El mateix exèrcit

assassina guerrillers. I no se sap com, apareix mort un comandant en una base militar.

La violència a Colòmbia és encara avui a l'ordre del dia.

És altíssima. La violència a Colòmbia seguirà sent altíssima. Ahir em van notificar de l'assassinat d'un municipal de Nariño a Sandoná, de dos companys més a la zona regional del Pacífic... Fa deu o dotze dies van disparar un altre guerriller quan sortia de la seva finca a comprar pa al poble. Aquestes coses continuen sent molt greus.

Quin és el paper de l'Església en el conflicte?

Com a església central, la Conferència Episcopal ha assumit el desafiament de visibilitzar la realitat. Han sigut propers especialment a la Comissió de conciliació. En el procés de pau, l'Església catòlica ha estat un pèl callada com a conferència episcopal. Però diverses diòcesis, com les del Pacífic, hem sigut molt actives. A favor d'acollir, visibilitzar, oferir espais, acollir persones que arribaven, promoure camps de reunions, ser assequibles a que els guerrillers no sentissin sols, batejar nens de la guerrilla,

fer primeres comunions... Ajuntem la població amb la guerrilla perquè no sentin que ells són uns i nosaltres som uns altres. En alguna zona hi va haver un treball molt bonic. I alguns bisbes van ser molt propers com a Església.

I en el cas dels claretians?

La congregació fa setanta anys que són a Río Sucio, un municipi d'uns 28.000 habitants al nord-est de Colòmbia. Com a Església seguim caminant amb el poble, treballant amb aquest poble, dormint amb aquest poble, despertant amb aquest poble.

Quan un s'implica a favor d'aquesta trobada i diàleg corre un risc.

En aquest context, tots els que hi som, estem en risc de mort. Per traïció o per acció. Pot ser que els mateixos a qui acompanyes et traeixin, una mala frase et pot afectar, pot ser que estiguis en una reunió equivocada, que siguis l'informant encara que no hagi informat, o que en aquella reunió estiguin buscant algú i siguis tu qui caigui. Participar en una reunió en aquests espais implica arriscar la vida.

Això com ho viu internament?

Dono gràcies a Déu! Hi hem estat com a Església, com a missioners claretians. Penso que la força del **pare Claret** ens segueix donant suport. No sé fins quan. He vist caure molta gent al meu voltant. Vaig sortir de Tumaco cap a una parròquia on paramilitars i guerrilla són una altra cosa. I el que m'hi trobo és molt més fort. Ara soc amb els paramilitars i no sé què estaran pensant de la meva feina, de la meva capacitat d'informar o desinformar. Qualsevol cosa és susceptible de convertir-se en informació o en deformació. Poden prendre coses que jo he dit i que ells no volen que se sàpiga. I quan ho dic, pot ser molt creïble. Quan estava a Tumaco i tenia allà mateix a la guerrilla, els grups armats, no vaig sentir aquesta gravetat; però sí que he tingut por perquè he vist caure persones que col·laboraven amb nosaltres, joves, adults... He vist morts per participar en una reunió o com l'exèrcit va retenir a la junta d'acció comunal... No saps fins on arribaràs.

En paral·lel al treball a favor del diàleg i la pau, els claretians també us heu implicat en la recerca de desapareguts. Com és el

vincle amb les associacions de recerca de desapareguts?

La comissió de Justícia i Pau de la nostra parròquia ha sigut de les primeres a promoure-ho. Des dels missioners claretians hem iniciat una associació de desapareguts, l'hem anat vinculant als processos institucionals. Ara a Río Sucio treballem per vincular-la a la institucionalitat. Per exemple, amb la Creu Roja CICR o amb la defensoria del poble, perquè conegui bé el procés i s'articuli. Els claretians ajudem a visibilitzar els desapareguts en el departament del Choco.

Els familiars tenen por a l'hora de denunciar desaparicions?

Sí, però ara ho estem promovent a tot risc i a tot gas. Sabem que els qui els van fer desaparèixer són els paramilitars del territori. Ens toca assumir fins on ens deixin. Si els paramilitars diuen que no toquem aquest tema, és impossible que se solucioni. Si ens diuen que continuem el nostre treball com a organització, continuarem. I el timó perquè no tinguin tanta por és la feina que fem els claretians des de la parròquia. Fem

que les nostres cases siguin un espai de reactivació del procés de pau.

Què hi trobem, al voltant de la parròquia de Nuestra Señora del Carmen del Río Sucio?

A la parròquia promovem la catequesi, els drets humans, la pastoral juvenil, la pastoral vocacional, tenim una comissió ètnica a favor dels pobles indígenes, el poble negre, el treball amb els chilano-mestissos, acompanyem les organitzacions socials del territori, promovem l'economia solidària i alternativa, que dones i homes generin una economia que els permeti tenir recursos en una regió dèbil... Hi ha moltes activitats entorn a la vida. Una activitat que compartim amb les germanes de la Presentació.

On posa l'esperança?

Sempre tinc l'esperança en Déu, ell dirà fins on arribem. Més que en el meu treball, és confiar que Déu ens acompanya. Enmig del conflicte un no té armes per defensar-se, més que la discussió. Com a missioner, es tracta de seguir confiant en la protecció i l'esperit del pare

Claret, que ens il·lumini, que no caiguem en l'error! He crescut al voltant de l'Església catòlica. Pares, avis, tiets, tots hi eren, va ser punt d'unió i li em transmetre aquesta identitat. M'he format professionalment en processos organitzatius. L'evangeli també es transmet

des d'aquesta experiència viva, del poble. Quan camines amb el poble, això pot ajudar a que tingui més vida, no deixar-lo sol, ser part del que necessita la gent.

LAURA MOR -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Zouhair El Hairan: “Anem per la quarta generació de musulmans catalans”

Zouhair El Hairan és un jove que va néixer a Tetuan, al nord del Marroc. Als 18 anys va venir a Barcelona per a estudiar Comunicació i Periodisme a la Universitat Pompeu Fabra. Més tard, va realitzar un màster en Estudis Àrabs i Islàmica a la Universitat de Barcelona, i va finalitzar el màster en Polítiques: democràcies actuals, nacionalisme i multiculturalisme a la Universitat Pompeu Fabra, on ara realitza un doctorat en Ciències Polítiques al GRITIM. Zouhair és secretari de l'organització juvenil EuroArab, membre del Col·legi de Periodistes a Catalunya i del Grup de Joves de l'Associació de l'Unesco per al Diàleg Interreligiós (AUDIR).

Estem acabant el Ramadà, i s'acosta la 26a nit, l'anomenada Nit del Destí. Què hi té a veure aquesta nit amb el destí?

La nit del destí, tal com s'explica a l'Alcorà, és una nit *khayrun min alfi shahr*, que en àrab significa que és una nit que val més que mil mesos sumats. Això és així perquè d'alguna manera, els musulmans considerem que en aquesta nit els dominis estan lligats, i els cels oberts a la pregària. És una nit que es dedica a resar i a l'oració. És una de les festes més importants

perquè recordem els primers versos revelats al profeta Muhàmmad. D'aquí la importància del nom, *lailatu al-qadr*, que significa que el profeta ja estava destinat a rebre els primers versos de l'Alcorà, a ser el missatger de Déu. La nit del destí és la nit de la primera revelació.

Així doncs, no té res a veure amb el destí de cadascú de nosaltres?

És possible que hi hagi persones que ho interpretin així. Hi ha tendències de l'islam on existeix cert esoterisme, i pot ser interpretat així també, sí. Com he dit, és la nit més important dintre del calendari musulmà, així que pot ser que hi hagi fidels que preguin per a què es compleixi el seu destí, o per a què es compleixi un desig molt fort que tinguin per al que creuen que estan destinats. Al cap i a la fi, aquesta nit és quan creiem que les nostres pregàries són millor rebudes.

Així que és la nit més important del calendari musulmà?

Podríem dir que amb la mateixa importància també trobem la fi del Ramadà, que aquest any serà el *eid al fitr*, en un ambient festiu celebrem

que s'ha acabat el dejú, i llavors mengem i estrenem roba.

Estreneu roba?

Sí, roba nova. És com un tornar a començar després del dejú, com un nou inici. L'altra festa important és *eid al adha* o *al kabir* on se sacrifica un xai o cabrit. És així per recordar la història d'Abraham. Déu demana a Abraham que mati el seu fill, en veure que es disposava a fer-ho, va descendir dels cels i li va dir que en comptes de matar el seu fill, podia matar un xai. Això també es menciona al cristianisme, i al judaisme. Les religions, per diferents que siguin, tenen moltes similituds.

Fa poc, a la televisió, van fer la pel·lícula *Déu meu, però què t'hem fet? L'has vista?*

M'encanta aquesta peli, es trenquen estereotips de manera molt divertida. Per exemple, el musulmà és advocat. Un advocat seriós i recte. Estic segur que això també trenca esquemes de l'espectador. De vegades, quan dius que ets musulmà, sembla que aquest adjectiu t'hagi de definir per complet. Els musulmans som més

coses, tenim professions, i per descomptat hi ha advocats entre nosaltres.

JOVES, MUSULMANS I CATALANS

Parlem del rol dels joves musulmans que viuen aquí. Hi ha diferències generacionals o geogràfiques en el moment de viure la fe?

Més que una diferència generacional, el que més influeix és la variant geogràfica. És diferent viure en un país amb una majoria musulmana o amb una minoria musulmana. Molts dels joves musulmans que arriben a Catalunya, o bé fills, nets, o besnets dels que ja van arribar, perquè s'ha de dir que ja anem per la quarta generació de musulmans catalans, practiquen més la religió aquí que en el seu país o en el país dels seus avantpassats. També n'hi ha que es desentenen. Veig aquestes dues tendències: o bé ens fem més curosos amb la pràctica de la nostra fe; o bé deixem de practicar.

Perquè aquestes dues tendències en els joves?

Bé, practiquem més perquè al estar lluny de la

nostra terra, o de la cultura que té part de la teva família, t'aferres més a la teva religió. És com un enyor que fa que protegeixis més aquesta parcel·la de la teva identitat. Necessites refugiar-te en l'islam.

En canvi, el deslligar-se'n és perquè alguns joves creuen que així és més fàcil tenir acceptació social, o d'un grup d'amics concret. De vegades, els grups es refereixen al musulmà com aquell que és diferent, aquell que no és d'aquí, aquell que té tradicions peculiars, i llavors el jove s'aparta i rebutja aquesta part de la seva identitat. No és que pensi que sigui dolent ser musulmà, és que tenen com una mena de complex d'inferioritat, no els agrada ser diferents de la majoria. I naturalment, ser musulmà, o identificar-se com a tal no té res de superior o inferior cap a ningú.

Com poden contribuir els joves musulmans al diàleg i a la pau?

Els joves ja estan sent agents interculturals. Ho estan sent en els seus instituts, barris, pobles... aquesta tasca que fan és molt important per a la convivència, per al coneixement d'una altra

cultura. El mateix Ramadà que estem celebrant ara, ja no resulta una cosa rara aquí.

Una altra cosa que poden fer, i ja estan fent, és participar de l'esfera política. De fet, mai hi ha hagut tants musulmans en les llistes com ara. En l'àmbit estatal, autonòmic i municipal. Estem vivint una nova generació, més preparada, que poc a poc participarà d'àmbits professionals com la política, l'educació, la salut, la jurisprudència, els cossos de seguretat. A Catalunya, hi ha mig milió de musulmans, i a poc a poc s'ha d'anar salvant el dèficit de representació en aquestes esferes.

Cada vegada hi ha més nacionalisme excloent?

De vegades penso que no, però el creixent nombre de partits d'extrema dreta em diu que les societats encara no estan madures, que hem assumit massa aviat que ho són. Sembla que encara no existeixi una mentalitat de ciutadania. Es pensa que per ser musulmà ets de fora, ets immigrant, i com ja he dit, anem per la quarta generació de musulmans catalans. Hi ha debats que s'han de superar perquè hem

d'avançar com societat democràtica. A França, un de cada tres es casa amb una persona que no és francesa. França té una societat diversa i multicultural.

Això de VOX em preocupa. Tenen un programa polític que incita a l'odi. Un advocat marroquí activista a Tarragona ha denunciat a VOX per incitació a l'odi. Toquen qüestions que van directament en contra del musulmà, missatges d'odi i també misògins. El cas de Ceuta i Melilla és paradigmàtic. Ells són musulmans i no es cansen de dir que són espanyols i els agrada ser-ho, el primer senador de Ceuta és musulmà, ho explica molt bé a una entrevista que vaig llegir a *El Español* on explica que és inútil remuntar-se a temps moriscs on els musulmans van ser expulsats de la península. Hem d'entendre que les societats evolucionen, i que la identitat es transforma.

Això mateix s'explica al llibre d'*Intentitats* d'Assessines d'Amin Malouf.

Exacte. Fa poc, vam organitzar un *iftar* de joves, va venir una jove *influencer* de Toledo que es dedica a la moda, i explicava que ella se sen-

tia d'aquí i del Marroc. Des de petita que havia sentit un conflicte d'identitat. D'alguna manera, la societat li demanava que es definís per un cantó o per l'altre.

Ella havia partit de la premissa que la identitat és homogènia, en canvi és dinàmica. Pots ser d'un país i de l'altre. Amin Malouf va dir, en aquest llibre, que la identitat no se'ns dona d'un cop per tots, sinó que es va construint i transformant durant tota la nostra existència.

La persona passa per fases d'introspecció, una cerca de si mateix. Si parlem de la fe, que és part de la nostra identitat, no ha de ser una pedra lletja que portem a pes perquè ens han dit "tu ets musulmà", "tu ets cristià". Per sort la persona dubta, ha de dubtar, és molt humà poder dubtar per poder definir si es vol continuar amb la fe que li han transmès o no, o convertir-se en una altra confessió religiosa, o no seguir-ne cap. Les persones que som creients de vegades ens sentim en l'obligació de justificar-nos. No ens hem de justificar, ni explicar, ni demanar permís per a res, tenim el dret d'escollir i practicar la religió que vulguem. Si no, estariem parlant de societats totalitàries i homogènies.

Hi ha crisis de vocacions joves a l'islam?

Bé, mira, per exemple el meu avi va ser imam, el meu besavi i rebesavi també, i jo he estudiat periodisme i polítiques (riu). La societat ha canviat, hi ha més llibertat, més interessos, tens accés a més informació. Abans se seguia la tradició de la família en tots els aspectes, no només en la religió, també en les professions. El meu pare fa això, ha funcionat, jo ho aprenc i ho reprodueixo. Ara, al Marroc, tot és més obert.

IDENTITAT I DIÀLEG

Com a periodista, quina responsabilitat creus que tenen els mitjans de comunicació per contribuir al diàleg interreligiós?

Els mitjans de comunicació tenen poder per a influir l'opinió pública i dirigir-la cap a la construcció de pau o cap al conflicte. Crec que ara mateix, en general, els mitjans de comunicació no estan ajudant a trencar estereotips que hi ha cap als musulmans. Com a periodista, entenc que trebalem amb eines limitades. Per exemple, a la carrera, no estudiem res relacionat amb la diversitat cultural, religiosa o

amb les religions que existeixen al món. Em sembla inconcebible que aquestes matèries no existeixin, és un problema estructural de molts estudis, no només aquí, a Catalunya, en molts altres països. Per tant, per un costat, part del problema és el desconeixement.

Per un altre costat, es cau en els estereotips perquè així és més fàcil vendre. Per exemple, els atemptats terroristes del 11S, que han estat tan mediàtics. O els de les Rambles i Cambrils. Clarament, els mitjans de comunicació no estan fent diferència entre terrorisme i religió musulmana. És com si diguéssim que el terrorisme d'ETA és terrorisme basc, no tots els bascos són terroristes. El mateix amb nosaltres, els musulmans... no és terrorisme islamista o terrorisme gihadista. Gihadisme significa perseverança, esforç, i guerra en defensa pròpia.

Com hauriem de referir-nos-hi?

S'ha de considerar cada cas en particular. Per exemple, si parlem dels atemptats de Barcelona, seria terrorisme d'una organització terrorista anomenada DAESH. Així és com s'hauria de dir o escriure.

Quines repercussions creus que han tingut els atemptats de Barcelona per als musulmans que viviu a Catalunya?

Fa dos anys d'això. Al principi de tot, sí que va haver-hi repercussions, poc després dels atemptats, hi va haver atacs puntals a mesquites, també insults per les xarxes socials. Tanmateix, a mig termini, no ha tingut una repercussió negativa significant. Des de la política s'ha treballat per a què la societat no estigmatitzi la comunitat musulmana.

Quines creus que són les causes que porten a la radicalització d'alguns joves?

No crec que estigui relacionat, com de vegades es diu, amb problemes d'identitat. La cerca del qui soc jo és típica en el període de l'adolescència, hi ha molts joves que tenen conflictes d'identitat que no acaben en actituds radicals o en cometre actes criminals. Crec que és un fenomen complex i multifactorial, hi ha qui diu que es deu a la pobresa, a la marginalitat... això pot incidir, però sota el meu humil parer, està relacionat amb la ideologia.

Els joves que van atemptar a les Rambles i a Cambrils van viure una rentada de cervell, de radicalització per una persona que s'autoanomenava imam i que va exercir com a imam a Ripoll, una persona que ja buscava el servei secret belga. Vull especificar aquí que per a ser imam, has de passar per una sèrie d'estudis molt exigents, em sembla que aquest home no va passar aquests estudis.

Ell va ser la persona clau per parlar d'aquest procés de radicalització en joves. Aquest tipus d'ideologia s'ensenya i s'educa. Lamentablement, existeixen persones radicals que són una minoria mínima i que poden ensenyar als joves visions fanatitzades de la religió, i això ho hem de combatre amb totes les nostres forces. En el moment que aconseguïem que la persona deshumanitzi l'altre, llavors és quan es pot cometre un atemptat.

Les comunitats musulmanes catalanes tenen un pla preventiu per identificar aquests possibles líders radicalitzadors?

La Generalitat va proposar un programa anomenat **Poderei**. Va ser un programa polèmic,

pretenia que els joves musulmans identifiquessin persones amb actituds radicalitzadores. No va funcionar perquè tenia línies molt estigmatitzadores, a més que des de les comunitats musulmanes es pensa que, en tot cas, aquesta feina s'ha de realitzar pels Mossos d'Esquadra. Nosaltres no hem de perseguir ningú, és competència de les autoritats. Són les autoritats les que han d'intervenir. El que sí que podem fer des de les comunitats, i en concrets amb els joves i per als joves, és treballar de manera transversal la interculturalitat i la interreligiositat.

Això és el que fas a EuroArab?

A EuroArab creiem que educar en la interculturalitat pot contribuir a no arribar a la radicalització. Tenim un projecte que m'illusiona molt que es diu **Salam Shalom**, on ens reunim jueus i musulmans de Catalunya per a treballar contra la islamofòbia i l'antisemitisme. També hem treballat en temes més acadèmics, en concret amb un professor americà que es diu **Nafees Hamid**, que es dedica a estudiar actituds extremistes, independentment de la religió que segueixis.

Des del vessant psicosocial?

Sí, és des d'allà que hem de parlar. Pots tenir actituds radicals sense ser musulmà, o sense pertànyer a cap religió. Ara mateix, a Catalunya, ens trobem en un moment polític delicat, podríem parlar de radicalització del discurs per part d'uns i dels altres.

De vegades trobem exemples d'odi cap aquell que és català, o cap aquell que és espanyol. Hem d'estar atents, qualsevol procés de deshumanització és perillós. Són temes seriosos que han de ser respectats.

Hem quedat a prop de la plaça de toros Monumental. Aquí es va dibuixar un projecte de mesquita que es va retirar. Què en penses d'això?

Fa pocs dies vaig estar a la mesquita de Catalunya, a Cornellà, on vàrem celebrar l'iftar de joves que t'explicava abans. A Barcelona ja hi ha mesquites, el que no hi ha són minarets. Hi ha mesquites a garatges, a locals llogats.

Una mesquita més oficial seria important, com les que hi ha a Màlaga, a Madrid o a Sevilla... crec que una mesquita no faria mal a ningú. Barcelo-

na ha de ser un exemple de cosmopolitisme. A més, estem en un estat aconfessional, no?

A mi, personalment, m'agrada molt la idea que ja existeix a Berlin, que es diu **House of One**, és un centre on es reuneixen les tres religions abrahàmiques. El centre té espais d'oració, i al mateix torn un espai museístic que pot ser visitat per ciutadans i per turistes. Barcelona ha de pensar més enllà, potenciar la seva branca cosmopolita i deixar estar el conservadorisme.

LUCÍA MONTOBBIO -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Bisbe de Lleida: “No demanaré mai l’ajuda dels bisbes catalans en el litigi de l’art”

Un conflicte entre dos bisbats. En aquest terreny vol acotar bisbe de Lleida el **litigi** per les obres d’art de Lleida que reclama Barbastre des de la divisió del bisbat de 1995. En una trobada amb periodistes aquest dijous, el bisbe **Salvador Giménez** va explicar com viu el conflicte i diu que no li agrada “que tots els bisbes d’Aragó pensin que hi ha una humiliació del poble aragonès; són unes expressions que a mi en l’Església em desagraden”.

Per aquest motiu explicava que “agraeixo que no estiguem tots els bisbes catalans en corporació a favor o en contra d’una postura en aquest litigi”. “Si dic això dels bisbes ara-

gonesos, no demanaré mai l’ajuda de tots els bisbes catalans perquè defensin el que toca”, va explicar. El bisbe de Lleida remarcava que “no m’agrada que sigui una batalla entre Aragó i Catalunya, i no el que realment és: un litigi entre dues diòcesis”.

Salvador Giménez va convocar els periodistes coincidint amb la Jornada anual de les Comunicacions Socials amb una agenda oberta de preguntes i que es van centrar principalment en el litigi de les obres de la Franja. Esgotada la via canònica, el bisbe de Barbastre-Montsó, **Àngel Pérez**, va demandar per la via civil el bisbe de Lleida i va provocar que els dos bisbes **declare-**

sin davant del jutge el passat 16 de maig. Pérez va arribar a **argumentar** que no entenia que no tornessin a Aragó “111 obres, per una Catalunya que ja en té tantíssimes”.

Un litigi que ha **arrossegat** als bisbes **Ciurana, Salinas i Piris**, i que també viure **Omel·la** quan era bisbe de Barbastre. I un litigi que en 25 anys no s’ha resolt per la via canònica, perquè la llei catalana de patrimoni no permet executar els decrets de la Santa Seu.

Giménez va recordar que ell i tots els seus antecessors estan subjectes a la llei civil. I que encara que el bisbat sortís del Consorci del Museu, com li va demanar el bisbe de Barbastre, “tampoc podia tornar les obres perquè no tenim un camió, ni la clau del Museu per emportar-me-les: no tinc ni capacitat, ni competència per fer-ho”.

“Ho veuré en una casa per a vells”

De tots els bisbes que ha carregat amb aquest afer, des que Giménez va arribar a Lleida el 2015, és el que l’havia patit menys: “havia quedat com adormit”. Ara, la via civil sembla que se

la pren amb tranquil·litat. Quan arribi la sentència “s’estudiarà” i no descarta un recorregut de recursos que duri “8 o 10 anys”. Quan s’acabi, “jo ja ho veuré al diari assegut en una casa sacerdotal per a vells”.

L’actual bisbe de Lleida, davant la demanda de Barbastre, creu “per responsabilitat he de presentar tota la documentació que tenim i que sigui el jutge qui determini de qui són les obres i on han d’estar”.

Per això, en el judici Lleida va presentar tots els documents que demostren les permutes, donacions i compres de 83 obres que va fer el bisbe **Joaquim Messeguer** per crear el Museu Diocesà a finals del segle XIX. Una documentació que “els pèrits i tècnics del Museu em diuen que el Vaticà no va valorar en el seu moment”.

Fet això, el bisbe va reclamar que no hi hagi “cap interès ni d’uns ni altres de fer-nos mal, ni d’anar pleitejant”. Per això, explicava que “em molesta perquè no és la tasca fonamental d’un bisbe, que ha d’actuar de defensor d’unes obres d’art enlloc d’estar centrat en el gran tema que és l’evangelització”.

Una comissió catalana per les víctimes d’abusos

En la trobada amb periodistes Giménez també es va referir a les denúncies d’abusos de menors. Va posar l’accent en la credibilitat de les víctimes i que “són el primer”. “Demandar perdó és molt senzill: el que cal es prendre mesures perquè no es produeixin”, va assegurar.

Tot i no haver tingut cap denúncia al bisbat, va explicar que a Lleida aplicaran totes les noves **normatives** que ha dictat el papa **Francesc**. També que “voldria una comissió d’atenció a les víctimes de les deu diòcesis catalanes i no una de cada bisbat”. Alhora, el bisbe de Lleida va exposar que “és injust que se centri tot en els casos de l’Església” i que es faci una “acusació general” contra el clergat i els religiosos: “Hi ha acusacions contra un germà marista de Lleida, però quants centenars de maristes han dedicat la seva vida a l’educació?”

L’horari de misses al mòbil

Coincidint amb la Jornada de la Comunicacions Socials que cada any convoca l’Església, el

bisbat de Lleida va anunciar que posarà en marxa una nova **web**. La pàgina estarà totalment adaptada a mòbils i tauletes. Entre altres novetats comptarà amb un servei per cercar horaris de missa.

Marta Mas, de la secretaria del bisbat de Lleida, va explicar que és un dels serveis més utilitzats

del web del bisbat i que per això han implantat un nou sistema de recerca més accessible per hores i poblacions.

El bisbe de Lleida va assenyalar l'interès que exposa el papa Francesc en el **missatge** d'aquest any per una experiència més humanitzadora a les xarxes social. Salvador Giménez també hi

dedica la carta setmanal d'aquest diumenge. El bisbe va destacar el treball que es realitza des de la delegació de mitjans de comunicació i el voluntariat que fa possible un programa de ràdio setmanal que s'emet en diverses emissores locals.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

La parròquia del Carme de Barcelona, un espai de trobada i acollida

La **Montse Garcia** és del Poble Sec i s'hi sent, de tota la vida, com diu ella. Tot i que ara viu a Sant Antoni i, des de fa uns quants anys, pertany a la Parròquia del Carme (dels escolapis al Raval de Barcelona), on és responsable de les activitats entre mil i una cosa més.

“Per a mi, una parròquia és acolliment, escoltar, mirar i veure com són les persones i què necessiten. Quan entra al Carme algú que mai hi ha entrat, et preocupes de fixar-t’hi i de saludar-lo”, assegura aquesta mestra jubilada tot i que molt ocupada en mil iniciatives. “Vaig entrar a la meva escola, les monges de la Plaça del Sortidor, amb 4 anys i vaig sortir-ne a dos mesos de fer-ne 65. Allò era casa meva: mai la

vaig deixar perquè estudiava Magisteri de nit i treballava amb els petits de dia”, ens explica i afegeix “que em considerava molt franciscana però ara ja sóc teresiana, escolàpia... tinc el carisma educatiu!”.

Els seus fills estudiaven a l’Escola Pia de Sant Antoni i ella i el seu marit, de sempre, anaven allà a missa. Però l’any 2001, a l’octubre, el seu home va morir. “Arribo a la Parròquia del Carme perquè m’hi va portar Déu. Havia vingut alguna vegada i l’havia trobat fosca. En morir el meu home continuava anant a missa del pòllet a Sant Antoni, però ja no m’hi trobava. Però un dia no sé perquè vaig entrar a la missa de 8 al Carme. Recordo que em vaig seure a l’últim

banc i vaig plorar moltíssim. Era diferent, sèiem al voltant de l'altar, al final de l'església. La setmana següent hi vaig tornar i l'**Anna Royo**, una monja teresiana, em va dir "posa't més a prop, no al final". Cada vegada em sentia més i més acollida... i ja no hi he faltat mai més. M'hi sento molt a gust".

I d'oient que entra per casualitat a dona implicada hi ha un pas: "Hi ha gent molt gran, molt maca, a la nostra parròquia. Jo porto les activitats, les sortides... la gent té el meu telèfon, les senyores em truquen... Al principi de venir encara treballava. En morir el meu home havia fet de voluntària de Càritas: era quan venien molts immigrants i estava amb un advocat, escoltàvem els qui arribaven i els ajudàvem amb els papers. Quan el meu home va morir, jo tenia dos fills joves i vaig pensar que no em podia enganxar a ells perquè tenia cinquanta i pocs... Ells estan contents si em veuen contenta". Allò va ser una època i després va deixar d'arribar tanta gent... i la Montse tornava a tenir més temps.

"El **Josep Maria Rierola** em van cridar pel consell pastoral. D'allà vaig passar al consell arxi-

prestal i després, no sé com, perquè dic sempre que sí, em van escollir per al consell diocesà. Els meus fills diuen que tinc una catifa directa al cel. També estic amb Caminem Junts amb la diversitat, un grup de Barcelona, on gent de tot arreu acompanyem els migrants... La meva feina és animar perquè no estiguin sols, no es trobin sols" ens comparteix.

A la Montse, que dedica tan d'esforç a la parròquia, li preguntem per què creu que moltes estan buides: "A la majoria no hi ha joves: depèn molt del mossèn, què deixa fer o no... és un rotllo. Nosaltres hem anat tota la vida a missa i sempre m'hi he emportat els nens. Però va arribar un dia que van dir: "Avui no hi anirem amb vosaltres". Primer van voler anar-hi sols i després, un dia, van dir-me "ja no hi anirem més." Ho entenc. No hi troben res: són maquiíssims així que, què he de dir? Abans tot passava per la parròquia però ara pots ajudar des de molts llocs. Quan jo era jove, per fer alguna cosa, havia d'estar aquí. Ara hi ha mil opcions i bones. Jo ho he fet tot de nena i de jove: vivia la parròquia, les colònies i excursions, fins i tot el meu home era de la parròquia! " I encara més clara assegura que "les misses tradicionals aniran

tancant totes. Ara m'aixeco, ara m'assec... però per què ho faig? Què és el que és important?".

A la seva celebració, explica entusiasmada, "al principi ens donem la pau tots. Et coneguis o no, ens fem petons. Jesús va fer el sopar assegut, no s'aixecava. No us estranyeu doncs: nosaltres no ens aixequem. Quan vens per primer cop et sembla fantàstic. A tothom l'hi sembla!".

Els escolapis, diu per experiència, "són molt oberts. Hi ha altres congregacions obertes però els escolapis sempre he tingut clar que eren d'aquest tarannà i per això hi vaig portar els fills. Tenen amplitud de mires i estan per la gent. No he trobat cap rector que em digués que no a qualsevol projecte. Vull agrair als escolapis com són i també a la meva comunitat. En el moment més difícil de la meva vida, em van saber acollir. Havia quedat sola i no em trobava. Si no fos per la meva comunitat no sé on estaria".

Sens dubte, la parròquia és també casa seva.

FAJMACOR, 25 anys plens de vida

El moviment Mà Oberta s'ha escrit durant més de 30 anys, des que els germans maristes promovi- en iniciatives solidàries a Alcalá de Henares i, més tard, a les escoles a les quals se'ls destinava. S'hi aplegaven joves que volien aprofundir en la soli- dariatat i el compromís social des del creixement en la fe i l'associacionisme juvenil, especialment al País Basc, a Navarra, a l'Aragó i a Catalunya. Amb el temps, constitueixen associacions juve- nils i l'any 1994, creen la Federació d'Associacions Mà Oberta-Cor Obert de Catalunya, FAJMACOR, per al jovent marista. 25 anys després s'han trobat a Llinars sota el lema 'Motxilles plenes de vida'.

MARISTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Lleida elaborarà el nou pla pastoral amb aportacions dels fidels

La Casa de l'Església-Acadèmia Mariana va acollir unes 150 persones dissabte a l'Assemblea Diocesana del bisbat de Lleida. Han començat el procés per fer un nou pla pastoral amb les aportacions dels fidels, grups de laics, moviments apostòlics i congregacions religioses. El 19 de setembre s'entregarà una guia de treball i el mes de febrer es recolliran les respostes. La intenció és enllestir el nou pla el 30 de maig de 2020, data de la propera Assemblea Diocesana.

BISBAT DE LLEIDA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Sant Joan de Déu s'unificarà en província única a Espanya el juny de 2020

Granada acollirà, del 23 al 26 de juny de 2020, l'Assemblea per la Constitució de la Província Sant Joan de Déu Espanya. En aquesta assemblea es llegirà el decret de Constitució de la nova Província, es presentarà el treball realitzat per a l'organització de la nova Província i es procedirà al nomenament del govern. El mes de febrer Etayo valorava el **caràcter positiu d'aquest procés**, posant en relleu la serenitat amb què s'ha pres la decisió i l'amplitud de la missió hospitalària.

SANT JOAN DE DÉU / CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Claret publica 'Laudato si' i grans ciutats' de Martínez Sistach

Hi ha tres grans qüestions que incideixen en la vida a les ciutats, i directament o indirectament en la vida de tots els habitants del nostre planeta: l'aigua potable, la qualitat de l'aire i el constant augment dels residus. Només la ciutat de Barcelona ocasiona anualment 806.650 tones d'escombraries. Són alguns dels elements que aborda el llibre *Laudato si' i grans ciutats*, del cardenal **Lluís Martínez Sistach** i que l'Editorial Claret acaba de publicar en català.

CLARET | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Més de 300 professors participen a la III Jornada d'Innovació Pedagògica de Baula

Conèixer les darreres tendències educatives. Aquest ha estat l'objectiu central de la trobada sobre Innovació Pedagògica que Baula ha celebrat aquest dissabte al Paranimf de la Universitat de Barcelona. Docents de les diferents etapes educatives han escoltat les conferències 'El segle XXI i la gamificació', a càrrec de **Christian Negre**; 'Una educació amb cervell i cor', a càrrec de **Jesús C. Guillén**; 'Espais amb sentit', a càrrec de **Siro López**; i del 'Somriure del coneixement. De l'aprendre a aprendre a l'aprendre a saber', a càrrec de **José Antonio Fernández Bravo**.

BAULA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La parròquia de Sant Julià de Lòria a Andorra es renova amb un mosaic de Marko Rupnik

La parròquia de Sant Julià de Lòria està enllestint les obres de remodelació del temple de Sant Julià i Sant Germà amb la instal·lació d'un gran mosaic en el presbiteri i capelles laterals, obra del jesuïta d'origen eslovè, **Marko Ivan Rupnik**, coincidint amb el 20è aniversari de la coronació de la Mare de Déu de Canòlich, que s'ha celebrat aquest dissabte 25 de maig, dia del tradicional aplec al Santuari de Canòlich.

BISBAT D'URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Govern aprova la llei perquè les escoles concertades que vulguin passin a ser públiques
Dc, 29/05/2019 | ARA

Arrels Lleida denuncia la falta d'ajuts als temporers
Dj, 30/05/2019 | Segre

'Feina amb Cor' de Càritas Barcelona ha ajudat a trobar feina a 4.000 persones des del 2013
Dl, 27/05/2019 | El PuntAvui

El CAP de Manresa aconsella dones musulmanes sobre com fer el ramadà de forma saludable
Dg, 26/05/2019 | Regió 7

El bisbe de Lleida lamenta "la imatge que donem de 2 diòcesis enfrontades"
Dl, 27/05/2019 | Segre

El Papa nomena per primera vegada a dones a la secretaria del Sínode
Ds, 25/05/2019 | La Vanguardia

Les comunions es mantenen davant la caiguda lliure dels casaments
Dg, 26/05/2019 | El Periódico

La Cerdanya impulsa un pla per obrir al públic les esglésies més singulars
Dv, 24/05/2019 | Regió 7

Dilluns 3 de juny

- **Reformes d'espais fundacionals.** Com donar visibilitat als carismes. De 18 a 20 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Presentació de 'Set escrits cristians', de David Cortada Hortalà.** 18:30 h. Llibreria Claret. Barcelona.
- **La fe en temps d'incertesa, per Timothy Radcliffe.** 19 h. Auditori de la Facultat de Comunicació i relacions Internacionals Blanquerna. Barcelona.

Dimarts 4 de juny

- **Ombres i miralls. VIII Lliçons Haas.** 4 i 5 de juny de 19 a 20 h. Sala de graus Albert Calsamiglia - Campus de la Ciutadella de la UPF. Barcelona.
- **Memòria i actualitat de Carrasco i Formiguera.** 19 h. Sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès. Barcelona.

Dimecres 5 de juny

- **L'ensenyament ateu de la felicitat, per Francesc Torradeflot.** 19 h. CETR. Barcelona.

Dijous 6 de juny

- **Conferència-taller "Les plantes de la mel".** De 18 a 19 h. Organitza Edicions Morera. Pati de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. Lleida.
- **Homenatge a Lluís Duch al Palau de la Generalitat.** De 18 a 19 h. Palau de la Generalitat de Catalunya - Saló Sant Jordi. Barcelona.
- **Wim Wenders i els àngels, per Eduard Cairol.** 18:30 h. Organitza Associació Amics dels Àngels. Seminari Conciliar de Barcelona - Sala Beat Jose Samsó. Barcelona.
- **Fe, vocació i missió.** 19 h. Institut Superior de Ciències Religioses de Girona. Església de Sant Martí del Seminari de Girona.

- **Acció de gràcies per la beatificació de Guadalupe Ortiz de Landázuri.** 20 h. Organitza Prelatura de l'Opus Dei. Església de Sant Llorenç. Lleida.
- **Drogues i altres addiccions.** 20 h. Organitza Amics de Sant Francesc. Convent de Sant Antoni de Pàdua. Barcelona.

Divendres 7 de juny

- **Meditació zen.** De 8 a 9:45 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Joan Martí Alanis, Copríncep d'Andorra.** 10 h. Convent de les Arts. Alcover.
- **Recés de Pentecosta, amb David Guindulain.** Del 7 al 9 de juny. Cova de Sant Ignasi. Manresa
- **Sufisme o la dansa del cosmos, amb Halil Bárcena.** Del 7 a les 19 h al 9 de juny a les 14 h. Institut d'Estudis Sufís. Barcelona.
- **El cor i les emocions, per Jaume Bergadà.** 19 h. Saló parroquial de

- Santa Maria de Solivella. Acció de gràcies per la beatificació de Guadalupe Ortiz de Landázuri 20 h. Organitza Prelatura de l'Opus Dei. Parròquia de Sant Josep. Girona.
- **Vetlla de pregària per a joves.** 21 h. Parròquia de Santa Caterina de Vinyols. Vinyols i els Arcs.
- **Vetlla de joves d'adoració al Santíssim.** 22:30 h. Organitza Grup Prega Llorenç. Parròquia de Sant Llorenç. Lleida.

Dissabte 8 de juny

- **Cap de setmana de silenci.** 8 i 9 de juny. CETR. Barcelona.
- **Recés a Sant Martí del Montnegre.** 8 i 9 de juny. Sant Martí del Montnegre. Sant Celoni.
- **Visita a Vic.** De 8:30 a 20:30 h. Sortida: Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Barcelona.
- **Retir de la Terra Pura.** Del 8 al 10 de juny. De 8:30 a 21:30 h. Dojo

Zen Barcelona Kannon. Barcelona.

- **Descobrint el Monestir de Pedralbes i voltants.** De 10 a 13 h. Organitza Arquitectura de Catalunya d'avui i de sempre. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Pregar amb els salms a les portes de la Pentecosta.** De 10:30 a 12:30 h. Organitza Talleres de Oración y vida. Parròquia de Sant Joan Maria Vianney. Barcelona.
- **Ordenació episcopal de Joan Planellas.** 11 h. Organitza Arquebisbat de Tarragona.

Catedral de Tarragona.

- **Semblança entre els vitralls de Santes Creus i de Castelló d'Empúries, amb Maria Joana Virgili.** 18:30 h. Basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries. Castelló d'Empúries.
- **Vetlla de Pentecosta.** 19 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.
- **Pentecosta amb Renovació carismàtica catòlica.** Del 8 de juny a les 20:30 al 9 de juny a les 11 h. Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Barcelona.

- **Vetlla de Pentecosta.** 21:30 h. Organitza Arxiprestat de Tarragona. Parròquia de Sant Pere i Sant Pau. Tarragona.

Diumenge 9 de juny

- **Recés per famílies.** Organitza Cooperadors Parroquials de Crist Rei. Casa Mare de Déu de Montserrat. Caldes de Montbui.
- **Jornada de la Pastoral de Salut.** 9:30 h. Casal Bisbe Cartaïà. Girona.
- **Cante Diem a Montserrat.** 16:30 h. Monestir de Sant Benet de Montserrat. Marganell.
- **Rèquiem de Fauré a Montserrat.** 16:30 h. Piera.
- **Compartim què som i què fem.** 18 h. Organitza Delegació episcopal d'Apostolat Seglar del bisbat de Terrassa.
- **Rèquiem de Fauré.** 18 h. Església de Sant Gaietà - Pares Teatins. Barcelona.
- **Concert d'orgue d'homenatge a Pere Pagès.** 20 h. Parròquia de Sant Pius X. Barcelona.

María Nieves Tapia ens explica la importància que la comunitat educativa sigui més permeable a la societat. #jpepc @escolapiacat

10:38 · 25 maig 19 · Twitter for Android

Aquest matí ens hem reunit amb @capdevila Joan, diputat d'@Esquerra_ERC al @Congreso_Es. Hem parlat de la campanya #ConflictMinerals i de les possibilitats de col·laboració en la correcta aplicació del Reglament europeu de minerals de conflicte.

8:21 · 28 maig 19 · Twitter Web Client

.@Pontifex: "Demà aniré a Romania com a pelegrí, per caminar junt amb els germans de l'Església Ortodoxa Romanesa i els fidels catòlics. Us demano, si us plau, que reseu per mi"

14:18 · 30 maig 19 · Twitter for iPhone

"Aspirem a la pau, al millorament social damunt la base de la germanor cristiana" Beat Pere Tarrés, de qui avui celebrem la festivitat #PereTarrés #TarannàPereTarrés #TarannàFPT

Ceràmica de les germanes del Monestir de les Benedictines de @PNMontserrat

8:45 · 30 maig 19 · Hoetsuite Inc

Proporcionar una educació que va més enllà de l'acadèmica, és un dels nostres propòsits. Per això, promovem la creativitat, l'expressió i la sociabilitat, uns valors que fan esdevenir dels nostres alumnes, persones compromeses i amb sentit crític!

10:34 · 30 maig 19 · TweetDeck

Ja muntada la carpa de PES SALESIANS La Mina per a la Mostra entitats, Setmana cultural de La Mina.

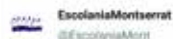
10:55 · 29 maig 19 · Twitter for Android

#Gaudí va dir que la façana de la Passió havia de ser «dura, pelada, com feta d'ossos» i va deixar molt ben definit com havia de ser, tant des del punt de vista arquitectònic com de distribució i continguts dels grups escolars.

9:28 · 29 maig 19 · Twitter Web Client

En la solemnitat de l'Ascensió, ha estat bonic participar en la celebració litúrgica de la comunitat que ens ha acollit a Nümburg. Ens separa la distància però ens uneix la mateixa fe. Gràcies per l'acollida!

15:20 · 30 maig 19 des de Hegberg, Deutschland · Twitter for iPad

Qualitat, #innovació, eficiència i COR vol dir... oportunitats. @ESADEAlumni i @ceobrialles ho han somiat junts! Fem camí plegats. #obrasocialmarista #maristes @ESADE

8:57 · 30 maig 19 · Twitter Web Client

Tonight's #iftar in our #Neighborhood #raval in #Barcelona

8:14 · 24 maig 19 · Twitter for iPhone

.@Pontifex: "A la vida hi ha creus, hi ha moments difícils. Però en aquests moments difícils se sent com l'Esperit Sant ens ajuda a tirar endavant i a superar les dificultats" #SantaMarta

10:09 · 29 maig 19 · Twitter for iPhone

Lamentem comunicar-vos la mort del Gmà. Antoni Vallejo, qui va formar part de la nostra comunitat educativa des de l'any 1969 fins el 1980. Preguem pel seu etern descans i demanem al Senyor que l'aculli al seu costat. ACS

19:28 · 27 maig 19 · Twitter for Android

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

